

AZ OLVASÁS HÁLÓJÁBAN

Az olvasásszeretet kialakulását befolyásoló tényezők különös tekintettel a hat-nyolc éves korosztály irodalmi igényére

Szerző: **VASS Dorottea**, doktorandusz (vass.dorottea@gmail.com)

Témavezető: *dr. habil. BÁLINT Ágnes*, egyetemi docens

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Oktatás és Társadalom Neveléstudományi Doktori Iskola, Pécs

Csaknem egy évszázaddal ezelőtt, a magyar reformpedagógiai próbálkozások idején nem csak a gyermekneveléssel kapcsolatos új koncepciók merültek fel (Németh, 2005), hanem a mesével kapcsolatos pedagógiai attitűdben is elmozdulás történt (Nógrády, 1917). A Magyar Gyermektanulmányi Társaság egyik jeles képviselője, Nógrády László, száz évvel ezelőtt arra mutatott rá, hogy érdemes a mese nevelői értékével újra foglalkozni és elfogadni azt, hogy annak olvasása a gyerekek lelki fejlődését segíti elő. Fél évszázaddal később az olvasásszociológiával foglalkozó kutatók leginkább a felnőttek olvasási kultúráját kutatták (Péterfi, 2010). Mindkét korszak csupán abban egyezik meg, hogy sem a század elején, sem pedig a hatvanas évek folyamán nem fordítottak kellő figyelmet a hat-nyolc éves korosztály irodalmi érdeklődésére, csupán a két korszak egy-egy kutatója (Nógrády, 1917; Tóth, 1967) foglalkozott ennek a korosztálynak az igényével. A hatvanas évek viszonylatában a kutatások annyiban változtak, hogy a kutatók leginkább a kamaszodó gyerekek olvasási szokásaira, illetve a kezdő olvasók olvasási készségének fejlesztésére fektették a hangsúlyt, de az olvasásszeretet kialakulásához szükséges további tényezők figyelmen kívül maradtak.

A dolgozat célja, hogy az olvasásszeretet kialakulásának befolyásos tényezőit egy háló modellen keresztül ismertesse, melyben külön hangsúlyt kap korunk első osztályos tanulóinak irodalmi igénye. A munka egy empirikus kutatás néhány eredményét mutatja be, amely a vajdasági általános iskolák magyar ajkú első osztályos tanulóinak körében végeztünk (n=267). A kutatás személyes, egyéni interjú alapján készült 2016 tavaszán, amely többek között a tanulók olvasáskészségére, kedvenc olvasmányára, ezek tartalmára és hőseire fekteti a hangsúlyt.

A feldolgozott eredmények egy átfogó képet mutatnak a 6-8 éves korosztály olvasási szokásainak világáról. A kapott eredmények mind az olvasáskultúra fejlesztését tekintve, mind az első osztályos olvasókönyvek irodalmi szövegeinek felújításakor hasznos információvá válhatnak.

Kulcsszavak: olvasásszeretet, háló modell, 6-8 évesek, irodalmi igény

IN THE WEB OF READING

The influential factors of positive attitudes towards reading with special respect to the literary demands of 6-8-year-old children

Author: **Dorottea VASS** (vass.dorottea@gmail.com)

Supervisor: **Ágnes BÁLINT**, PhD

Institution: University of Pécs, Faculty of Philosophy, Department of Humanities, Science and Education, Pécs

Almost one century ago, during the Hungarian pedagogical reforms, not only did new concepts related to child education emerged (Németh, 2005), but also various pedagogical attitudes were questioned regarding tales (Nógrády, 1917). A century ago, the representative of the Hungarian Society for Child Study, László Nógrády pointed out that it is worthwhile reconsidering the educational value of tales and accept the fact that reading tales contributes to the mental development of children. Half a century later, researchers studying the sociology of reading were mostly interested in the culture of reading among the adult population (Péterfi, 2010). Both eras, the beginning of the century, as well as the 1960s, tend to agree in one aspect: none of them devoted enough attention to the literary interests of the 6-8-year-old generation, only two researchers of each respective era considered it (Nógrády, 1917; Tóth, 1967). Research upon this topic has altered a lot since the 1960s; to be specific, the analysis of teenagers' reading habits has emerged nowadays, and attention has been paid to the development of reading skills among beginner readers. Further factors of establishing positive attitudes towards reading, however, have failed.

The purpose of the present study is to demonstrate the influential factors of the establishment of positive attitudes towards reading via the application of a web model which puts a special emphasis on the literary demands of first-grade pupils. Recent empirical research results will be revealed from a study conducted among Hungarian first-grade primary school pupils on the territory of Vojvodina (n=267). Data collection was realized via personal, individual interviews in the spring of 2016. The investigation also tackled pupils' reading skills, favourite readings, their content and heroes.

The research results provide a broad picture of the reading habits of 6-8-year-old children. The conclusions of the study provide valuable information concerning the reformation of first-graders' textbooks.

Keywords: **positive attitudes towards reading, web model, 6-8-year-old children, literary demands**